

SAVONIA

OPINNÄYTETYÖ - AMMATTIKORKEAKOULUTUTKINTO
YHTEISKUNTATIETEIDEN, LIIKETALOUDEN JA HALLINNON ALA

PÖRSSIYHTIÖIDEN VUOSI- KERTOMUSTEN VERTAILU KULUTUSTAVARA- JA TEKNO- LOGIA KATEGORIOISSA

TEKIJÄ/T: Niko-Petteri Hytönen

Koulutusala Yhteiskuntatieteiden, liiketalouden ja hallinnon ala			
Koulutusohjelma/Tutkinto-ohjelma Liiketalouden tutkinto-ohjelma			
Työn tekijä(t) Niko-Petteri Hytönen			
Työn nimi Pörssiyritysten vuosikertomusten vertailu kulutustavara- ja teknologiakategorioissa			
Päiväys	4.11.2020	Sivumäärä/Liitteet	25
Ohjaaja(t) Liisa Martikainen			
Toimeksiantaja/Yhteistyökumppani(t)			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön tavoitteena oli löytää erottavia aiheita kahden eri pörssikategorian vuosikertomuksista, sekä havaita vuosikertomuksien yleisimmät aiheet ja vuosikertomuksien kehittyminen viiden vuoden vertailujaksolla. Aiheen löytämiseen vaikutti henkilökohtainen kiinnostuneisuus tilinpäätöksiin. Tilinpäätöksiä on kuitenkin käsitelty paljon opinnäytetöinä, joten valitsin työni kohteeksi vuosikertomukset. Päädyin vuosikertomusten vertailuun, koska yritykset raportoivat asioista vuosikertomuksissaan omalla vapaalla tavallaan, joten oli mielenkiintoista nähdä, kuinka vuosikertomukset eroavat toisistaan ja mistä aiheista vuosikertomuksissa on yleisimmin raportoitu.</p> <p>Työ lähti liikkeelle siitä, että määrittelin kategoriat ja yritykset kategorioiden sisältä, sekä yritysten julkaisut joita käytän. Seuraavaksi määrittelin ja perustelin aiheet, joiden on löydettävä tutkittavien yritysten vuosikertomuksista. Määrittelyjen jälkeen kävin läpi vuosikertomukset ja kokosin taulukkoon tulokset siitä, kuinka hyvin yritykset raportoivat aiheista. Taulukoiden valmistumisen jälkeen vuorossa oli tutkimuskysymysten mukaan vertailu kategorioita erottavista aiheista, sekä havaita vuosikertomusten yleisimpiä aiheita ja vuosikertomusten kehittyminen vertailuvuosien välillä.</p> <p>Tuloksista voidaan todeta, että kategorioilla on osittain erilainen lähestymistapa vuosikertomuksissa raportointiin. Kulutustavarakategoria keskittyy selkeästi vastuullisuuteen, kun teknologiakategoria keskittyy taas avaamaan tilikauden lukuja ja tuomaan esille yrityksessä olevaa osaamista. Molemmista kategorioista parhaiten raportoitu aihe on segmentit, joten segmentit on tutkimuksen eniten raportoitu aihe. Kategorioiden vuosikertomukset olivat kehittyneet viiden vuoden tarkastelujakson aikana, joten uudemmissa vuosikertomuksissa oli kattavampaa raportointia. Aihe, mikä kehittyi eniten vertailuvuosien välillä oli markkinanäkymät ja toimintaympäristö.</p>			
Avainsanat Vuosikertomusten vertailu, vuosikertomus, tilinpäätös, pörssiyritys			

Field of Study Social Sciences, Business and Administration			
Degree Programme Degree Programme in Business Administration			
Author(s) Niko Hytönen			
Title of Thesis Comparison of annual reports of public companies in categories of consumer goods and technology categories			
Date	4.11.2020	Pages/Appendices	25
Supervisor(s) Liisa Martikainen			
Client Organisation /Partners			
<p>Abstract</p> <p>The goal of the thesis was to find differences between annual reports of companies in two stock exchange categories and identify the most common topics in the reports as well as in the development of annual reports over five-year comparison period. The discovery of the subject was influenced by the author's personal interest in the financial statements. Many theses have been written about the financial statements, so comparison of the annual reports was chosen as the topic as companies can decide on the contents of the reports; it was interesting to see how the annual reports differ and which topics are most common in the annual reports.</p> <p>The work started by defining the categories and the companies within categories, as well as the publications used in the research. Next, the topics were defined in the annual reports of the companies under investigation. After the definitions, the next step was to see how well the companies reported on the topics. Based on the research questions, the differences in categories were compared. The most common topics were found and the features that showed the development of annual reports were observed.</p> <p>The results show that the categories have a somewhat different approach to reporting in the annual reports. One of the categories clearly focuses on responsibility and personnel, while the other focuses on opening the facts and figures of the financial year and highlighting the company's expertise. In both categories, the best reported topic is segments, so segments are the most reported topic in the study. The annual reports of the categories have developed over the five-year period under review, so the more recent annual reports contain more comprehensive reporting. The topic that has developed the most during the years of comparison is the market outlook and operating environment.</p>			

Keywords

Comparison of listed companies, public company, annual report, financial statements

--

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO	6
1.1	Työn tavoite ja rajaukset	6
2	YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSJULKAISUT JA RAPORTOINTI	8
2.1	Tilinpäätös ja toimintakertomus	8
2.2	Vuosikertomus	9
3	TUTKIMUSPROSESSI	10
3.1	Tutkimukseen valitut yritykset	10
3.2	Taulukon aiheet ja perustelut	11
3.3	Muuta huomioitavaa	12
4	TULOKSET	14
4.1	2018 vuosikertomukset	14
4.2	Yhteenveto vuoden 2018 vuosikertomuksista	15
4.3	2013 vuosikertomukset	15
4.4	Yhteenveto vuoden 2013 vuosikertomuksista	17
4.5	Yhteenveto vuosien 2018 ja 2013 vuosikertomuksien kesken	18
5	JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	21
	LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT	5

1 JOHDANTO

Yritykselle on hyödyllistä, että yritys kertoo toiminnastaan ja arvoistaan. Toiminnassa sidosryhmiä, pääasiassa sijoittajia, kiinnostavat mm. yrityksen taloudellinen tila, henkilöstö, ympäristövastuu, sekä saavutetut ja asetetut tavoitteet. Edellä mainittujen asioiden lisäksi erilaiset toimenpiteet kyseisten asioiden takana. Arvoissa päällimmäisenä asiana tällä hetkellä on ympäristövastuu, mutta yrityksen arvot ovat näkyvillä myös mm. henkilöstössä ja yrityksen yhteistyökumppaneissa. Hyvin hoidettu viestintä edistää positiivista mielikuvaa yrityksestä.

Opinnäytetyöhön vaaditun tietopohjani rakentaminen alkoi siitä, että selvitin, mitkä ovat yrityksen raportteja ja julkaisuja. Tutkimusta tehdessä oli tärkeää ymmärtää, mitä asioita tilinpäätös, toimintakertomus ja vuosikertomus käsittelevät ja tarkoittavat. Kävin läpi myös tehtyjä tutkimuksia ja artikkeleita, joista sain selville, että näissä tutkimuksissa ja artikkeleissa on yleensä keskitytty vain yhtiön osa-alueeseen vuosikertomuksen sisällöstä, esimerkiksi yritysvastuuseen tai riskienhallintaan.

ProCom palkitsee vuosittain parhaita vuosikertomuksia mm. sisällön laadun, luettavuuden, visuaalisen ilmeen ja käytettävyyden perusteella. Vuosikertomuksia palkitaan listattujen ja listaamattomien yritysten kategorioissa. Kilpailun taustalla on tarkoitus parantaa yritysten raportointia kattavamaksi ja läpinäkyvämmäksi. Kilpailussa hyvin sijoittuvat yritykset saavat positiivista julkisuutta siitä, että vuosikertomus on hyvin tehty.

Keskuskauppakamarin Corporate Governance –selvitys 2019 on selvittänyt hyvän hallinnointitavan ja avoimuuden toimivuutta pörssiyhtiöissä. Kyseinen selvitys kuitenkin keskittyy yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän raportointiin, joten tutkimuksesta ei ole suoria tартtumakohtia tähän opinnäytetyöhön. Avoimuuden ja läpinäkyvyyden korostaminen sijoittajaviestinnässä nousee päällimmäisenä esille Keskuskauppakamarin selvityksestä.

1.1 Työn tavoite ja rajaukset

Lähestyin aihetta kysymyksellä: millainen on hyvä vuosikertomus, jotta saan kerättyä itselleni tietopohjaa ohjeiden kautta, mitä asioita vuosikertomuksissa olisi hyvä olla ja mitä asioita tulen todennäköisesti löytämään vuosikertomuksista. Esimerkkeinä minulle toimi Taina Ikolan kirjoittama Vuosikertomuksen laatiminen: Mistä hyvä vuosikertomus koostuu? ja Mervi Pohjoisahon kirjoittama 5 vinkkiä vuosikertomuksen tekoon.

Tutkimus on rajattu suomalaisiin Helsingin pörssissä listattuihin yrityksiin. Kohdeyritykset on rajattu Kauppalehden pörssiosioista, josta on valittu Helsingin pörssin teknologia- ja kulutustavarakategoriat. Molemmista kategorioista on valittu 10 yritystä koon mukaan eli yhteensä 20 yritystä seuraavalla jakaumalla: 2 isoa, 4 keskisuurta ja 4 pientä. Tutkimuskysymykset ovat kuinka kuluttaja- ja yritysmyyntiin suuntautuneiden pörssiyhtiöiden vuosikertomukset eroavat toisistaan? Mitkä sisältöasiat ovat yleisimpiä pörssiyhtiöiden vuosikertomuksissa? Ja

onko vanhempien (2013) ja uudempien (2018) vuosikertomusten sisällöllä eroa?

Työn tarkoituksena ensin on vertailla kategorioita toisiinsa ja löytää erottavia tekijöitä. Tarkoituksena on myös havaita vuosikertomuksien yleisimmät aiheet kategoriasta ja vuodesta riippumatta, sekä viimeisenä on vertailla vuosien 2013 ja 2018 vuosikertomuksia toisiinsa ja havaita kuinka vuosikertomukset ovat kehittyneet.

Yrityksen raporteista ja julkaisuista on käytetty vuosikertomusta, mutta myös tilinpäätöstä, tasekirjaa tai muuta yrityksen vuotta kokoavaa julkaisua on käytetty tutkimuksessa, mikäli vuosikertomusta ei ollut saatavilla. Tilinpäätöksestä löytyviä tietoja on käytetty tutkimuksessa, mikäli tilinpäätös on ollut osana vuosikertomusta. Tutkimuksen ulkopuolelle on rajattu vuosikertomusten ilmaisu- ja muutoseikat.

Oppimisen tavoitteeni opinnäytetyötä tehdessä on saada monipuolinen kuva pörssiyrityksien vuosikertomusten sisällöstä, niiden yleisemmistä aiheista, raportoinnista ja ymmärtää erilaisista yrityksistä yhdistävistä ja erottavista tekijöistä esimerkiksi sen, mitä asioita haluaisin mahdollisena yrittäjänä kertoa sidosryhmilleni.

2 YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSJULKAISUT JA RAPORTOINTI

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen eroina vuosikertomukseen on, että vuosikertomus on vapaa-
muotoinen raportti, jolla ei ole lakisääteisiä rajoituksia. Vuosikertomuksessa yrityksellä on vapaus
kertoa toiminnastaan parhaaksi katsomallaan tavalla esimerkiksi yrityksen arvoista, osaamisesta,
onnistumisista ja tulevaisuuden odotuksista. Vapaan raportoinnin takia yritysten vuosikertomuksia
toisiinsa vertailtaessa ei välttämättä löydy yhtenäisiä aiheita tai aiheet voivat olla eri termein kerrot-
tuja, koska lähestymistapoja on yhtä monta kuin kirjoittajiakin.

Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sisältö on tilintarkastuksen kohteena ja siten myös niiden
sisältö on laissa määritelty. Kaikki nämä mainitut raportit tuovat lukijalleen tietoa yrityksen kulu-
neesta tilikaudesta, taloudellisesta tilanteesta ja yrityksen tulevaisuuden menestymisen mahdolli-
suuksista.

2.1 Tilinpäätös ja toimintakertomus

Kirjanpitolain 3:1a§ mukaan julkisen osakeyhtiön on tilikaudelta laadittava tilinpäätös, joka sisältää
tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman, näitä täydentävät liitetiedot ja toimintakertomus. Tilin-
päätös ja toimintakertomus on laadittava neljän kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä (KPL
3:6§). Tilinpäätös on päivittävä ja allekirjoitettava (KPL 3:7§). Osakeyhtiön täytyy aina ilmoittaa ti-
linpäätöstiedot kaupparekisteriin. Ilmoitusvelvollisuus koskee kaikkia tilikausia, vaikka yritys ei ole
harjoittanut toimintaa (Patentti- ja rekisterihallitus 3.12.2019).

Osakeyhtiölain 8:10§ mukaan yhtiön on ilmoitettava tilinpäätös ja toimintakertomus rekisteröitäviksi
kahden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta. Ilmoitukseen on liitettävä jäljennös tilin-
tarkastuskertomuksesta ja konsernitilintarkastuskertomuksesta, sekä hallituksen jäsenen tai toimi-
tusjohtajan kirjallinen ilmoitus tilinpäätöksen vahvistamisen päivämäärästä ja yhtiön voittoa koske-
vasta yhtiökokouksen päätöksestä.

Toimintakertomus on tilinpäätöksen osa, joka tuo tilinpäätösinformaation käyttäjälle tietoa, joka ei
ilmene tilinpäätöksestä eli taseesta, tuloksesta, rahoituslaskelmasta ja liitetiedoista. Tilinpäätös it-
sessään keskittyy kertomaan, mihin tilikauden toiminta on johtanut. Tilinpäätös ei kuvaa, millaisilla
päätöksillä ja millaisissa olosuhteissa tilinpäätöksen luvut ovat saavutettu. Toimintakertomus on
tilinpäätöstä täydentävä erillinen asiakirja, jossa yhtiö kuvaa muun muassa toiminnan kehittymistä
menneellä tilikaudella tuoden esille merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä. Toimintakerto-
mus sisältää myös kuvauksen olennaisista tapahtumista tilikauden päättymisen jälkeen ja arvion
yhtiön tulevasta kehityksestä.

Tilinpäätösinformaation käyttäjälle toimintakertomuksessa esitetyt tiedot olennaisista menneistä ja
tulevista tapahtumista ja selvitys johdon tekemistä oletuksista ja arvioista, voivat vaikuttaa merkittävästi
yhtiötä koskevaan päätöksentekoon. Pelkkään tilinpäätökseen pohjautuva päätöksenteko voi
pahimmassa tapauksessa perustua täysin menneeseen informaatioon.

2.2 Vuosikertomus

Vuosikertomuksen laatiminen ei ole lakisääteistä, mutta yleisesti kaikki pörssiyhtiöt laativat sellaisen. Vuosikertomus muodostuu yleensä yhtiön virallisesta tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta, sekä vapaamuotoisesta osasta, jossa esitellään yhtiötä ja sen toimintaa. Vuosikertomus ei ole tilintarkastuksen kohteena, kuten tilinpäätös ja toimintakertomus. Pörssiyhtiöille vuosikertomus on tärkeä sijoittajasuhdetoiminnan väline ja osakesijoittajan perustietopaketti yhtiöstä. Vuosikertomus sisältää tavanomaisesti yhtiön esittelyn, toimitusjohtajan katsauksen, toimintaympäristön näkymiä, taloudellisia lukuja, yhtiön toimialoja ja segmenttejä, sekä stretegian toteutumista ja tavoitteita.

3 TUTKIMUSPROSESSI

Opinnäytetyön lähtökohtana on selvittää kuinka kuluttaja- ja yritysmyyntiin suuntautuvien yritysten vuosikertomukset eroavat toisistaan eli kuinka tutkimukseen valittujen Helsingin Pörssin kulutustavara- ja teknologiakategorioiden yritysten vuosikertomukset eroavat toisistaan. Tutkimukseen on valittu julkisesti listatut pörssiyritykset sen vuoksi, että listatuilta yrityksiltä on maksuttomasti saatavilla tilinpäätösjulkaisuja. Pörssin kategoriat on valikoitu kategorioiden erilaisuuden takia, koska kulutustavarakategoriassa on kuluttajamyyntiin suuntautuneita yrityksiä ja teknologiakategoria on yritysmyyntiin, vaikka osa kategorioiden yrityksistä tarjoaa palveluja ja ratkaisuja myös molempiin.

Ensimmäisenä kokosin vuosikertomuksen 15 aihekohtaa, joihin kaikkia tutkimuksessa mukana olevien yritysten vuosikertomuksia verrataan. Tarkoitus on nähdä ja vertailla, kuinka hyvin nämä aihekohdat löytyvät tutkimusryhmän vuosikertomuksista. Nämä odotetut ja vaaditut vuosikertomusten aihekohdat on luotu perehtymällä, sekä tekemällä alkuselvitys vuosikertomuksen tekemisen ohjeisiin, sekä osaan tutkimusryhmän ja tutkimusryhmän ulkopuolisten yritysten vuosikertomuksiin.

Toisena vaiheena asiasisällön aihekohdat on perusteltu, miksi vuosikertomuksen lukija haluaa tietää nämä tiedot/aihekokonaisuudet. Kolmantena vaiheena oli tarkentaa, mitä vuosikertomuksesta pitää löytyä eli vaatimukset siihen, mistä yritys saa merkinnän, että yritys on kertonut asiasta vuosikertomuksessa. Kolmannessa vaiheessa määrittelin myös hakusanoja, millä vuosikertomuksista on etsitty tiettyä aihetta. Neljäntenä vaiheena oli vuosikertomusten läpi käyminen ja selvittäminen, kuinka hyvin yritykset täyttävät luodun 15 aihekohdan taulukon. Vuosikertomusten tutkimisessa yritys sai merkinnän eli yhden pisteen siitä, mikäli aihealuetta on käsitelty yrityksen vuosikertomuksessa tai julkisena olevassa tilinpäätösjulkaisussa.

Taulukoiden valmistumisen jälkeen eli viidentenä vaiheena on tutkimuskysymyksien mukaan vertailla kategorioita erottavia aiheita, sekä havaita yleisimmin raportoituja aiheita ja vuosikertomusten kehittyminen vertailuvuosien välillä

3.1 Tutkimukseen valitut yritykset

Yritykset on valittu tasaisesti liikevaihdon koon mukaan Kauppalehden pörssiosioista kulutustavara- ja teknologiakategoriasta. Kategoriavalinnassa kulutustavarat edustavat kuluttajamyyntiin suuntautuneita yrityksiä ja teknologia yritysmyyntiin suuntautuneita yrityksiä. Tutkimuksessa on mukana 10 yritystä molemmista kategoriasta eli yhteensä 20 yritystä. Pörssin kokojaottelun mukaan tutkimuksessa on mukana kaksi suurta, neljä keskisuurta ja neljä pientä yritystä kummastakin kategoriasta. Keskisuurista ja pienistä oli valittavana useampia yrityksiä kuin vain neljä, joten niissä kategorioissa valitsin tasaisesti liikevaihdon koon mukaan, jotta esimerkiksi pienten yritysten suurimmat ja pienimmät, sekä niiden väliin liikevaihdollisesti sijoittuvat yritykset ovat tasaisesti edustettuina.

Yksittäisen yhtiön kohdalla satunnaisuus ja henkilökohtainen kiinnostus yritykseen on voinut vaikuttaa valintapäätökseen. Pääasiallisena valintakriteerinä on ollut, että molemmista kategorioista löytyy

toiseen kategoriaan verrattuna suunnilleen saman kokoisia yrityksiä. Vuosikertomukset on otettu tutkittavaksi yritysten verkkosivuilta tai vuosikertomukset.net sivustolta.

3.2 Taulukon aiheet ja perustelut

1 Toimitusjohtajan katsaus antaa lukijalle yrityksen johdon näkemyksen yrityksen toiminnasta ja tulevaisuudesta. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on toimitusjohtajan katsaus, kirje tai haastattelu.

2 Yritys lyhyesti on lyhyt perehdytys yrityksen historiaan. Se auttaa lukijaa luomaan paremman käsityksen yrityksen vaiheista perustamisesta tähän päivään saakka, sekä yrityksen arvoista. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu tarinaa yrityksen historiasta tai historiatietoja esimerkiksi erilaisista tapahtumista yrityksen vaiheissa.

3 Markkinatilanteen ja toimintaympäristön muutokset vaikuttavat käsitykseen yrityksen menestymisestä ja menestymismahdollisuuksista. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu tilikauden tai tulevaisuuden markkinatilanteesta tai toimintaympäristöstä. Haettuina termeinä toimi myös ”markkinanäkymät, markkinakatsaus ja näkymät”

4 Osaamisesta lukija pystyy tunnistamaan yrityksestä asioita, mitkä voivat vaikuttaa yrityksen toimintaan. Tämä myös kertoo, mikä on yrityksen ydinosaamista ja millä tavoin yritys erottautuu muista yrityksistä. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu yrityksen osaamisalueista tuotteissa, palveluissa tai muissa toiminnoissa.

5 Tärkeimmistä resursseista lukija saa tietää, millaisia resursseja yritys tarvitsee ja mitkä ovat tärkeimmät resurssit toiminnan kannalta. Tästä lukija ymmärtää millaiset muutokset voivat horjuttaa tai parantaa yrityksen toimintaa. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu tärkeimpiä resursseja esimerkiksi raaka-aineita, palveluita, yhteistyökumppaneita tai alihankkijoita, jotka vaikuttavat olennaisesti yrityksen toimintaan.

6 Investoinneista näkee panostaako yritys tulevaisuuteen esimerkiksi ollakseen tehokkaampi, sekä mukautuuko yritys kuluttajien, trendien ja maailman vaatimusten mukana. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu asioita, mihin yritys investoi tilikaudella tai tulevaisuudessa. Haettuina termeinä toimi myös ”panostukset, kehittyminen ja tuotekehitys”

7 Strategiasta lukijalle saa selville millaisia tavoitteita yrityksellä on ja millaisia toimenpiteitä yrityksellä on suunnitelmassa toteuttaa lähitulevaisuudessa. Yritys on saanut merkinnän, mikäli on vuosikertomuksessa kertonut strategiastaan ja sen toteuttamisen pääasioista.

8 Toiminnan tavoitteet kertovat lukijalle, mitä toimintaan liittyviä tavoitteita yritys on itselleen asettanut. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu päätoimintoihin liittyviä tavoitteita, joihin yritys pyrkii lähitulevaisuudessa.

9 Yleiskatsaus tilikauteen (teksti) kertoo lukijalle kaavioiden lukujen saavuttamiseen vaikuttaneita asioita, mitä kaaviot ja luvut itsessään eivät pysty kertomaan. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu millaiset asiat ovat vaikuttaneet tilikauden lukuihin.

10 Liiketoiminnan luvut (kaaviot) kertoo luvut visuaalisesti lukijalle. Tällä tavoin luvut ovat selkeämin ja helpommin ymmärrettävissä kuin kokonaan tekstimuodossa. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on esitelty tilikauden lukuja kaaviossa tai taulukossa.

11 Segmenteistä lukija saa selville esimerkiksi yrityksen eri toimialat tai tuoteryhmät. Lukija haluaa saada selville, kuinka merkittävässä osassa jokin tietty toimiala tai tuoteryhmä on yrityksen liikevaihdon muodostumisesta. Yritys on saanut merkinnän, mikäli on vuosikertomuksessaan kertonut segmenteistään ja niiden luvuista. Huomiona kuitenkin se, että kaikilla yrityksillä ei ole eri tuoteryhmiä tai toimialueita, joten yritykset, joilla ei ole erillisiä tuoteryhmiä tai toimialueitaan saavat pisteen, koska niiden ei ole tarvinnut kertoa eri segmenteistään. Yrityksen jolla on eri segmenttejä, täytyy kertoa segmenteistään, jotta yritys saa pisteen.

12 Vuoden kohokohdat nostaa esille tilikauden merkittävimmät tapahtumat. Lukijalle tämä on nopea tapa hahmottaa tilikauden hyvät ja huonot asiat. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu tilikauden onnistumisesta, saavutuksista tai tapahtumista, myös epäonnistumisista.

13 Tietoa osakkeenomistajille tuo kootusti esille tiedot osakkeesta, osingonmaksusta, yhtiökokouksesta ja muista osakkeen perustiedoista. Yritys on saanut merkinnän, mikäli vuosikertomuksessa on kerrottu osakkeen perustiedoista.

14 Ympäristövastuu tuo esille yrityksen toiminnan vaikutukset ympäristöön ja luontoon. Yritys on saanut merkinnän, mikäli kertoo ympäristöön vaikuttavista toimistaan ja niiden kehityksestä.

15 Henkilöstö osio kertoo yrityksen toiminnasta henkilöstön hyvinvoinnin edistämiseksi ja osaamisen kehittämiseksi. Yritys on saanut merkinnän, mikäli kertoo toimenpiteistä henkilöstön hyvinvointiin ja osaamisen kehittämiseen. Puolikas piste, mikäli vain toinen kriteeri täyttyy.

3.3 Muuta huomioitavaa

Hakusanojen sijasta asioita on myös etsitty esimerkiksi segmenttien kohdalla vuosikertomuksen kaaviosta, koska kaavioista ei pysty etsimään hakusanalla. TietoEVRY:n kohdalla on käytetty vain Tiedon raportteja. Tutkimuksessa ei ole käytetty muita kuin suomenkielisiä raportteja. TietoEVRY:stä on tässä tutkimuksessa käytetty Tiedon vuosikertomuksia, koska yritykset eivät olleet yhdistyneet kokonaisuudessaan 2018.

Vastuullisuuteen on vakiintunut kolme näkökulmaa, joista yritysten vastuullisuus koostuu. Nämä kokonaisuudet ovat taloudellinen vastuu, ympäristövastuu ja sosiaalinen vastuu. Tässä tutkimuksessa esimerkiksi taloudellinen vastuu ei valikoitunut yhdeksi taulokkoon sisältyväksi aiheeksi, koska taloudellisen vastuun osa-alueet eli miten asiakkailta saadut tulovirrat jakautuvat sidosryhmille eli yhteiskunnalle verot, henkilöstölle palkat, osakkeenomistajille osinko ja toimittajille tavara- ja raaka-ainemaksut ovat kaikki saatavissa tuloslaskelmasta. Tässä tutkimuksessa on tarkoituksena löytää eroja kategorioiden ja yritysten välillä. Tästä johtuen taloudellinen vastuu jäi aiheena pois tutkimuksesta, koska se ei olisi tuonut tutkimukseen eroja siitä huolimatta, että tuloslaskelman ei ole pakollista olla vuosikertomuksessa.

4 TULOKSET

Tässä luvussa käsitellään ja käydään läpi, mitä asioita taulukoista nousee esiin. Taulukoissa on kulutustavara- tai teknologiakategorian yritysten vuosien 2018 tai 2013 vuosikertomusten tulokset aiemmin rajattujen yritysten ja aiheiden mukaan. Taulukoista on käyty läpi parhaiten ja heikoiten suoriutuneita yrityksiä ja aiheita. Taulukoissa 1-2 on vuoden 2018 vuosikertomukset, taulukoissa 3-4 vuoden 2013 vuosikertomukset ja taulukoissa 5-8 vertaillaan taulukoiden 1-4 tuloksia.

4.1 2018 vuosikertomukset

Ensimmäisenä käsittelyssä on vuoden 2018 vuosikertomukset. Taulukossa 1. on kulutustavarakategorian yritysten pisteet vuoden 2018 vuosikertomusten osalta. Kategorian luvuksi tulee 131/150, jota myöhemmin vertailen teknologiakategorian vuoden 2018 ja 2013 lukuihin, sekä kulutustavarakategorian vuoden 2013 lukuun.

TAULUKKO 1. Kulutustavarakategoria 2018.

Aihe	Fiskars	Nokian Renkaat	Altia	Atria	Marimekko	Olvi	Apetit	Harvia	Martela	Suominen	Kategorian luku
Toimitusjohtajan katsaus	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Yritys lyhyesti	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
Osaaminen	0	1	1	1	0	1	1	1	0	1	7
Tärkeimmät resurssit	0	1	1	0	1	1	1	1	0	1	7
Investoinnit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Strategia	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
Toiminnan tavoitteet	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	9
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	1	0	0	1	1	0	1	1	1	1	7
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Segmentit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Tilikauden kohokohdat	0	1	1	1	1	1	1	1	1	0	8
Tietoa osakkeenomistajille	1	1	1	0	1	0	1	0	1	1	7
Ympäristö vastuu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Henkilöstö	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Yritysten luku	10	14	14	13	14	12	15	14	11	14	131

Parhaiten kulutustavarakategorian vuoden 2018 yritysten vuosikertomuksista suoriutui Apetit pistein 15/15. Nokian Renkaat, Altia, Marimekko, Harvia ja Suominen 14/15 pistein tasaisesti toisena. Vertailuryhmän kaikki yritykset ovat toisiinsa nähden hyvin tasaisia, kuitenkin eniten muista erottuu Fiskars. Fiskarsin poikkeamaa selittää osittain se, että Fiskarsilta saatavilla olevista julkaisuista saatavilla oli tilinpäätös, jossa ei yleisesti ole raportoitu muusta kuin olennaisista tilikauden luvuista.

Aiheita, joista kulutustavarakategorian yritykset vuoden 2018 osalta ovat parhaiten kertoneet vuosikertomuksissaan ovat investoinnit, liiketoiminnan luvut (kaaviot), segmentit, sekä ympäristövastuu ja henkilöstö pistein 10/10. Heikoiten yritykset ovat kertoneet pistein 7/10 osaamisesta, resursseista, yleiskatsaus tilikauteen ja tietoa osakkeenomistajille.

TAULUKKO 2. Teknologia-kategoria 2018

Aihe	Nokia	TietoEVRY	Basware	Bittium	F-Secure	Qt-Group	Digia	Nixu	Teleste	Trainers' House	Kategorian luku
Toimitusjohtajan katsaus	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Yritys lyhyesti	1	0	1	1	1	0	1	1	0	1	7
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	9
Osaaminen	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
Tärkeimmät resurssit	1	1	0	1	0	0	0	0	0	0	3
Investoinnit	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7
Strategia	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
Toiminnan tavoitteet	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	9
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	1	0	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	9
Segmentit	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
Tilikauden kohokohdat	1	1	1	1	0	0	0	1	1	0	6
Tietoa osakkeenomistajille	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	9
Ympäristö vastuu	1	1	1	1	1	0	1	0	1	0	7
Henkilöstö	1	1	1	1	1	0	1	1	1	0,5	8,5
Yrityksien luku	15	13	14	15	13	6	12	12	13	8,5	121,5

Taulukossa 2. on teknologiakategorian yritysten pisteet vuoden 2018 vuosikertomuksien osalta. Teknologia-kategorian luvuksi tulee 121,5/150. Parhaiten teknologiakategorian vuoden 2018 yritysten vuosikertomuksista suoriutui Nokia ja Bittium pistein 15/15. Heikoiten yrityksistä pärjäsi QT-Group 6/16 ja Trainers' House 8/16 pisteellä. Molemmilla näistä heikosti suoriutuneilla yrityksillä on suppeat vuosikertomukset, joissa on runsaasti parantamisen varaa, mikä myös ilmenee pisteissä verrattuna muihin yrityksiin.

Aiheita, joista teknologiakategorian yritykset vuoden 2018 osalta ovat parhaiten kertoneet vuosikertomuksissaan ovat toimitusjohtajan katsaus ja segmentit pistein 10/10. Markkinanäkymät ja toimintaympäristö, osaaminen, strategia, toiminnan tavoitteet, yleiskatsaus tilikauteen (teksti), liiketoiminnan luvut (kaaviot) ja tietoa osakkeenomistajille ovat myös aiheista parhaiten kerrottujen joukossa pistein 9/10. Heikoiten teknologiakategorian yritykset ovat kertoneet tärkeimmistä resursseista pistein 3/10 ja tilikauden kohokohdista 6/10.

4.2 Yhteenveto vuoden 2018 vuosikertomuksista

Yhteenveto vuoden 2018 vuosikertomuksista, kategorioiden kokonaispisteistä ja aiheista raportoinnin eroavaisuuksista. Kulutustavarakategorian yritysten pisteet vuoden 2018 vuosikertomuksista on 131/150 pistettä (Taulukko 1.) ja teknologiakategorian pisteet ovat 121,5/150 (Taulukko 2.), joten kategorioiden väliseksi eroksi tulee 9,5 pistettä kulutustavarakategorian eduksi. Taulukkoa 5. vertailtaessa voidaan todeta, että teknologiakategoria jää kokonaisuutena jälkeen kahden heikomman vuosikertomuksen johdosta, muutoin kategoriat ovat toisiinsa nähden hyvin tasaisia. Lisäksi voidaan todeta, että suurimmat erot kategorioiden välillä kerrotuissa aiheissa ovat tärkeimmät resurssit, investoinnit ja ympäristövastuu, jotka ovat kulutustavarakategorian eduksi. Teknologia-kategorian eduksi suurimmat erot ovat osaaminen, yleiskatsaus tilikauteen (teksti) ja tietoa osakkeenomistajille.

4.3 2013 vuosikertomukset

Jotta voidaan tarkastella vuosikertomusten kehittymistä, täytyy tarkastella myös vanhempia vuosikertomuksia. Tällä tavoin saadaan käsitys siitä mihin suuntaan raportointi vuosikertomuksissa on

viidessä vuodessa muuttunut ja miten aiheista raportointi on kehittynyt, sekä miten vanhemmat ja uudemmat vuosikertomukset eroavat toisistaan. Seuraavaksi käsittelemme vuoden 2013 kulutustavara- ja teknologiakategorian vuosikertomuksia.

TAULUKKO 3. Kulutustavarakategoria 2013.

Aihe	Fiskars	Nokian Renkaat	Altia	Atria	Marimekko	Olvi	Apetit	Harvia	Martela	Suominen	Kategorian luku
Toimitusjohtajan katsaus	1	1	1	1	1	0	1		1	1	8
Yritys lyhyesti	1	0	1	1	1	0	1		1	1	7
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	1	1	1	1	0	1	0		1	1	7
Osaaminen	1	1	0	1	1	0	1		1	1	7
Tärkeimmät resurssit	0	0	1	1	1	1	1		0	0	5
Investoinnit	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Strategia	1	1	0	1	1	0	1		1	1	7
Toiminnan tavoitteet	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	1	1	1	1	1	1	0		0	1	7
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Segmentit	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Tilikauden kohokohdat	1	1	1	1	1	0	1		0	1	7
Tietoa osakkeenomistajille	1	1	0	1	0	0	1		1	1	6
Ympäristövastuu	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9
Henkilöstö	1	1	1	0,5	1	1	1		1	1	8,5
Yrityksien luku	14	13	12	14,5	13	9	13	0	12	14	114,5

Taulukossa 3. on kulutustavarakategorian pisteet vuoden 2013 vuosikertomuksien osalta. Kategorian luvuksi tulee 114,5/150. Huomiona on, että Harvia ei ollut listautunut pörssiin vielä vuonna 2013, eikä Harvialta ollut saatavilla tilinpäätösjulkaisua.

Parhaiten kulutustavarakategorian vuoden 2013 yritysten vuosikertomuksista suoriutui Altia pistein 14,5/15, sekä Fiskars ja Suominen pistein 14/15. Heikoiten yrityksistä suoriutui Olvi pistein 9/15. Olvilta saatavilla oli tilinpäätös, jolla on samankaltainen vaikutus kuin Fiskarsiin kulutustavarakategorian vuoden 2018 tuloksissa. Aiheita vertaillaessa parhaiten yritykset ovat vuosikertomuksissa kertoneet investoinneista, toiminnan tavoitteista, liiketoiminnan luvuista (kaaviot), segmenteistä, ympäristövastuusta pistein 9/10. Heikoiten yritykset ovat kertoneet pistein 5/7 tärkeimmistä resursseista ja pistein 6/10 tietoa osakkeenomistajille.

TAULUKKO 4. Teknologiakategoria 2013.

Aihe	Nokia	TietoEVRY	Basware	Bittium	F-Secure	Qt-Group	Digia	Nixu	Teleste	Trainers' House	Kategorian luku
Toimitusjohtajan katsaus	0	1	1	1	1		1	0	1	1	7
Yritys lyhyesti	0	0	1	0	1		1	0	1	1	5
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	0	1	1	1	1		1	0	1	0	6
Osaaminen	1	1	1	1	1		1	1	1	1	9
Tärkeimmät resurssit	1	1	1	1	0		1	0	0	0	5
Investoinnit	1	1	1	0	1		1	0	1	0	6
Strategia	0	1	0	1	1		1	0	1	1	6
Toiminnan tavoitteet	1	1	0	1	1		1	0	1	1	7
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	1	1	1	1	1		1	1	1	1	9
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	1	1	1	1	1		1	1	1	0	8
Segmentit	1	1	1	1	1		1	0	1	1	8
Tilikauden kohokohdat	1	0	1	1	0		1	0	1	0	5
Tietoa osakkeenomistajille	1	1	1	1	1		1	0	1	1	8
Ympäristövastuu	1	1	1	1	0		0	0	1	0	5
Henkilöstö	0,5	0,5	1	0,5	0		1	0,5	1	0,5	5,5
Yrityksien luku	10,5	12,5	13	12,5	11	0	14	3,5	14	8,5	99,5

Taulukossa 4. on teknologiakategorian pisteet vuoden 2013 vuosikertomuksien osalta. Kategorian luvuksi tulee 99,5/150. Huomiona on, että vuonna 2013 QT-Group oli osa muuta yritystä, joten vuosikertomus ei ollut saatavilla, sekä Nixu ei ollut vielä listautunut pörssiin, joten saatavilla oli tasekirja.

Parhaiten teknologiakategorian vuoden 2013 yritysten vuosikertomuksista suoriutui Digia ja Teleste pistein 14/15. Heikoiten suoriutui Nixu pistein 3,5/15 ja Trainers´ House pistein 8,5/15. Aiheita vertaillaessa parhaiten yritykset ovat kertoneet vuosikertomuksissaan pistein 9/10 osaamisesta ja yleiskatsauksesta tilikauteen (teksti). Heikoiten yritykset ovat kertoneet pistein 5/10 yritys lyhyesti, tärkeimmät resurssit, tilikauden kohokohdat ja ympäristövastuu.

4.4 Yhteenveto vuoden 2013 vuosikertomuksista

Yhteenveto vuoden 2013 vuosikertomuksista, kategorioiden kokonaispisteistä ja aiheista raportoinnin eroavaisuuksista. Kulutustavarakategorian yritysten pisteet ovat 114,5/150 (Taulukko 3.) ja teknologiakategorian pisteet ovat 99,5/150 (Taulukko 4.), joten kategorioiden ero on 15 pistettä. Kummastakin kategoriasta löytyy yrityksiä, jotka eivät olleet pörssiyrityksiä vielä vuonna 2013. Nämä yritykset ovat Harvia, QT-Group ja Nixu. Kaksi jälkimmäistä yrityksistä on teknologiakategoriasta.

TAULUKKO 5. Kategorioiden vertailu samana vuonna.

Aihe	Kulutustavara	Teknologia	Ero +/-	Kulutustavara	Teknologia	Ero +/-
	2018	2018		2013	2013	
Toimitusjohtajan katsaus	9	10	-1	8	7	1
Yritys lyhyesti	9	7	2	7	5	2
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	9	9	0	7	6	1
Osaaminen	7	9	-2	7	9	-2
Tärkeimmät resurssit	7	3	4	5	5	0
Investoinnit	10	7	3	9	6	3
Strategia	9	9	0	7	6	1
Toiminnan tavoitteet	9	9	0	9	7	2
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	7	9	-2	7	9	-2
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	10	9	1	9	8	1
Segmentit	10	10	0	9	8	1
Tilikauden kohokohdat	8	6	2	7	5	2
Tietoa osakkeenomistajille	7	9	-2	6	8	-2
Ympäristövastuu	10	7	3	9	5	4
Henkilöstö	10	8,5	1,5	8,5	5,5	3
Yrityksien luku	131	121,5	9,5	114,5	99,5	15

Taulukosta 5. voidaan todeta, että suurimmat erot kategorioiden välillä on tärkeimmät investoinnit, ympäristövastuu ja henkilöstö, jotka kaikki ovat kulutustavarakategorian eduksi. Teknologiakategorian eduksi ovat osaaminen, yleiskatsaus tilikauteen (teksti) ja tietoa osakkeenomistajille. Näistä 3 (tärkeimmät investoinnit, ympäristövastuu ja henkilöstö) aiheesta koostuu 10 pistettä, joilla teknologiakategoria jää jälkeen kulutustavarakategoriasta.

4.5 Yhteenveto vuosien 2018 ja 2013 vuosikertomuksien kesken

Tulosten yhteenveto ja vertailu (otsikko)

Ensimmäiseksi vertailen kategorioiden omaa suoritusta vuosien 2018 ja 2013 kesken, mistä voidaan havaita, kuinka aiheiden raportointi on kategorian sisällä kyseisten vuosien välillä kehittynyt. Toisena asiana vertailen, kuinka kehitystä tapahtunut vuosien 2013 ja 2018 välillä. Lopuksi vertailen kategoriaita vastakkain kokonaisuutena molempien vuosien vuosikertomusten osalta, tämä tuo esille, missä aiheissa kategoriat eroavat toisistaan.

TAULUKKO 6. Aiheiden pisteiden vertailu kategorian sisällä.

Aihe	Kulutus			Teknologia		
	2018	2018	Ero +/-	2013	2013	Ero +/-
Toimitusjohtajan katsaus	9	10	-1	8	7	1
Yritys lyhyesti	9	7	2	7	5	2
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	9	9	0	7	6	1
Osaaminen	7	9	-2	7	9	-2
Tärkeimmät resurssit	7	3	4	5	5	0
Investoinnit	10	7	3	9	6	3
Strategia	9	9	0	7	6	1
Toiminnan tavoitteet	9	9	0	9	7	2
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	7	9	-2	7	9	-2
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	10	9	1	9	8	1
Segmentit	10	10	0	9	8	1
Tilikauden kohokohdat	8	6	2	7	5	2
Tietoa osakkeenomistajille	7	9	-2	6	8	-2
Ympäristövastuu	10	7	3	9	5	4
Henkilöstö	10	8,5	1,5	8,5	5,5	3
Yrityksien luku	131	121,5	9,5	114,5	99,5	15

Taulukosta 6. ilmenee, että kulutustavarakategorian vuosien 2018 ja 2013 vuosikertomusten aiheiden suurimmat erot ovat yritys lyhyesti, markkina- ja toimintaympäristö, sekä tärkeimmät resurssit ja strategia. Kun vuosien kesken vertaillaan aiheiden piste-eroa, mikään aihe ei nouse raportoidumaksi vuoden 2013 vuosikertomuksissa. Tarkoittaen sitä, että vuoden 2018 vuosikertomukset kattavat jokaista aihetta paremmin tai samalla tasolla kuin vuoden 2013 vuosikertomukset.

Teknologiakategorian vuosien 2018 ja 2013 vuosikertomusten aiheiden suurimmat erot ovat toimitusjohtajan katsaus, markkinanäkymät ja toimintaympäristö, strategia ja henkilöstö. Kun vuosien kesken vertaillaan aiheiden piste-eroa, yhdestä aiheesta on kerrottu paremmin vuoden 2013 vuosikertomuksissa kuin vuoden 2018 vuosikertomuksissa, tämä aihe on tärkeimmät resurssit.

TAULUKKO 7. Vuosien 2018 ja 2013, sekä yritysten kehittyminen.

Kulutustavara	Fiskars	Nokian Renkaat	Altia	Atria	Marimekko	Olvi	Apetit	Harvia	Martela	Suominen	Kategorian luku
2018	10	14	14	13	14	12	15	14	11	14	131
2013	14	13	12	14,5	13	9	13	0	12	14	114,5
Ero 2018-2013	-4	1	2	-1,5	1	3	2	14	-1	0	16,5
Teknologia	Nokia	TietoEVRY	Basware	Bittium	F-Secure	Qt-Group	Digia	Nixu	Teleste	Trainers' House	Kategorian luku
2018	15	13	14	15	13	6	12	12	13	8,5	121,5
2013	10,5	12,5	13	12,5	11	0	14	3,5	14	8,5	99,5
Ero 2018-2013	4,5	0,5	1	2,5	2	6	-2	8,5	-1	0	22

Taulukossa 7. tarkastelussa on vuoden 2018 ja 2013 vuosikertomuksien pisteet. Taulukossa tarkastellaan, kuinka yritysten vuosikertomukset ovat muuttuneet viiden vuoden tarkastelujaksolla. Kummankin kategorian luku paranee vuodesta 2013 vuoteen 2018 mennessä. Kulutustavarakategoria on teknologiakategoriaa edellä aiheiden raportoinnissa molempien vuosien 2013 ja 2018 vuosikertomuksissa, kuten Taulukosta 7. havaitaan.

Teknologiakategorian piste-ero kulutustavarakategoriaan vuonna 2013 on 15 pistettä, mistä piste-ero on kaventunut 9,5 pisteeseen vuonna 2018. Vertailuvuosien välisenä aikana teknologiakategoria parantaa kategorian lukua 22 pisteellä ja kulutustavarakategorian luku paranee 16,5 pisteellä. Taulukosta 8. voidaan todeta, että kategorioita erottaa teknologiakategorian eduksi osaaminen, yleiskatsaus tilikauteen ja tiedot osakkeenomistajille. Kulutustavarakategoria raportoi paremmin tai yhtä hyvin kaikista muista aiheista, joista suurimmat erot ovat ympäristövastuu, henkilöstö ja investoinnit.

TAULUKKO 8. Kategorioiden aiheiden erojen vertailu.

Aihe	Kulutustavara			Teknologia			Ero +/-	Aiheet yhteensä
	2018	2013	Yhteensä	2018	2013	Yhteensä		
Toimitusjohtajan katsaus	9	8	17	10	7	17	0	34
Yritys lyhyesti	9	7	16	7	5	12	4	28
Markkinanäkymät ja toimintaympäristö	9	7	16	9	6	15	1	31
Osaaminen	7	7	14	9	9	18	-4	32
Tärkeimmät resurssit	7	5	12	3	5	8	4	20
Investoinnit	10	9	19	7	6	13	6	32
Strategia	9	7	16	9	6	15	1	31
Toiminnan tavoitteet	9	9	18	9	7	16	2	34
Yleiskatsaus tilikauteen (teksti)	7	7	14	9	9	18	-4	32
Liiketoiminnan luvut (kaaviot)	10	9	19	9	8	17	2	36
Segmentit	10	9	19	10	8	18	1	37
Tilikauden kohokohdat	8	7	15	6	5	11	4	26
Tietoa osakkeenomistajille	7	6	13	9	8	17	-4	30
Ympäristövastuu	10	9	19	7	5	12	7	31
Henkilöstö	10	8,5	18,5	8,5	5,5	14	4,5	32,5
Yritysten luku	131	114,5	245,5	121,5	99,5	221	24,5	

Kategorioiden vuosikertomusten kokonaispisteitä verratessa toiseen kategoriaan Taulukossa 8. havaitaan, että teknologiakategorian yritykset erottautuvat kulutustavarakategoriasta avaamalla raportissaan tapahtumia tilikauden lukujen takana, yrityksessä olevaa tulevaisuuden osaamista, sekä pu-

huttelemalla sijoittajia, miksi sijoittaa yritykseen. Kulutustavarakategorian yritykset erottautuvat teknologiakategoriasta vastuullisuusraportoinnilla, investointikohteiden määrittelyllä, yrityksen esittelyllä ja tilikauden merkittävien tapahtumien esittelyllä.

5 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Tutkimuskysymyksinä tutkimuksessa olivat ”kuinka kuluttaja- ja yritysmyyntiin suuntautuneiden pörssi-yhtiöiden vuosikertomukset eroavat toisistaan?”, ”mitkä asiat nousevat yleisimmiksi pörssi-yhtiöiden vuosikertomuksissa?” ja ”onko vanhempien ja uudempian vuosikertomusten välillä eroa?”. Näiden kysymyksiä pohjalta pohdin seuraavaksi työn tuloksia. Lisäksi pohdin työn onnistumista ja jatkotutkimus aiheita.

Tutkimuksessa havaittiin, että kulutustavarakategoria on raportoinut kokonaisuudessaan teknologia-kategoriaa paremmin vuosikertomuksissa. Havaituista kategorioiden eroavaisuuksista ei kuitenkaan pysty luotettavasti todentamaan, mistä erot johtuvat, koska vuosikertomuksien erot voivat johtua vuosikertomuksen tekijöistä, yrityksen raportointikulttuurista ja -motiiveista vuosikertomukseen liittyen, sekä yrityksen koosta. Yrityksen koko on kuitenkin vain osaselitys sille, miksi yritys ei mahdollisesti näe syytä panostaa vuosikertomukseen enemmän. Vuosikertomuksien erojen syihin ei tämän opinnäytteen laajuuden puitteissa pysty perehtymään tarkemmin. Taulukoista kuitenkin voidaan todeta, että teknologiakategoriassa yrityksen koolla on ollut pieni merkitys raportoinnin laajuudessa, koska isommat yritykset raportoivat pienempiään paremmin vuosikertomuksissa, mutta ero on maltillinen.

Neljäksi yleisimmäksi ja raportoiduimmiksi aiheiksi työssä havaitsin Taulukon 8. mukaan segmentit, liiketoiminnan luvut (kaaviot), toimitusjohtajan katsaus ja toiminnan tavoitteet. Tämä ilmenee, kun kaikkien aiheiden pisteet molemmilta vuosilta ja molemmista kategorioista on laskettu jokaisen aiheen osalta yhteen. Tästä voidaan päätellä, että yritykset keskittyvät raportoinnissaan kertomaan liiketoiminta-alueistaan tai tuoteryhmistään, tilikauden olennaisimmista luvuista ja toimintaan liittyvistä tavoitteista, sekä antamaan yrityksen johdon käsityksen toiminnasta ja tulevaisuudesta. Pie-nimmälle huomiolle yrityksillä jäivät tärkeimmät resurssit, tilikauden kohokohdat ja yritys lyhyesti.

Vertaillaessa vuoden 2018 ja 2013 vuosikertomuksia toisiinsa voidaan todeta, että raportointi on kattavampaa vuoden 2018 vuosikertomuksissa kuin vuonna 2013. Osan yrityksiä raportointi kokonaisuudesta poiketen myös heikentyi viiden vuoden vertailujakson aikana, tämä huomataan taulukon 7. pisteiden perusteella. Parhaiten vuosien välinen kehittyminen voidaan todeta siitä, että vuoden 2013 vuosikertomuksista vain yhdestä aiheesta oli kerrottu paremmin kuin vuoden 2018 vuosikertomuksista, tämä ilmenee taulukosta 6. Raportoinnin yleinen kehitys on todennäköisesti kasvaneiden kirjanpitolainsäädännön vaatimusten ansiosta. Eniten vuosien välillä aiheista kehittyi markkinäkymät ja toimintaympäristö.

Tutkimus vastaa tai on selvittänyt vastaukset niihin kysymyksiin, jotka on asetettu tavoitteeksi. Tutkimus antaa kuvan siitä, kuinka kategoriat eroavat toisistaan, mistä yritykset ovat vuosien 2018 ja 2013 vuosikertomuksissa yleisimmin raportoineet ja kuinka vuosikertomukset ovat kehittyneet kyseisten vuosien välillä. On mahdollista tehdä vastaavanlainen tutkimus kuin tämä, mutta eri kriteereillä ja aiheilla, joilloin tutkimukset eivät olisi vertailukelpoisia.

Vuosikertomus ei ole ainut saatavilla oleva aineisto yrityksistä. Yritykset julkaisevat vuosikertomuksen ja tilinpäätöksen lisäksi myös verkkosivuilla erilaisia raportteja eri aihe kokonaisuuksista. Jos nämä julkaisut olisivat tässä tutkimuksessa mukana, työn tulokset voisivat olla erilaisia ja todennäköisesti tulokset tämän opinnäytetyön mittareiksi valituista aiheista olisivat nykyistä kattavammat, koska yritys on voinut nähdä hyödyllisempänä kertoa asioista muulla tavalla kuin osana vuosikertomusta. Tutkimus ei tuo merkittävällä tavalla uutta tietoa, mutta voi parhaassa tapauksessa olla esimerkkinä lisäämään yritysten raportointia aiheissa, jotka tutkimuksessa nostin arvioitaviksi.

Jatkotutkimusaiheita, joita tämän työn jatkoksi olisi mahdollista tehdä ovat samankaltainen vertailu kahden uuden pörssikategorian välillä tai perehtyä tarkemmin niihin syihin, mitkä erottavat yrityksiä vuosikertomusten tuloksissa.

LÄHTEET JA TUOTETUT AINEISTOT

- ALTIA 2014. Vastuullisuusraportti 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-04.] Saatavissa: https://altiagroup.com/sites/default/files/media/document/Altia_vastuullisuusraportti_2013.pdf
- ALTIA 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-25.] Saatavissa: https://altia-group.com/sites/default/files/media/document/Altia_Vuosikertomus_2018_FI_0.pdf
- APETIT 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-06.] Saatavissa: https://apetit.fi/app/uploads/apetit_oyj_vuosikertomus-2013_fin.pdf
- APETIT 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-26.] Saatavissa: https://apetit.fi/app/uploads/Apetit_Vuosikertomus_2018_FI.pdf
- ATRIA 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-04.] Saatavissa: <https://www.atria.fi/contentassets/5161fd982040413795c39b1c838232e0/2013-vuosikertomus.pdf>
- ATRIA 2019. Vuosikertomus ja tilinpäätös 2018. [Verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-25.] Saatavissa: https://www.atria.fi/contentassets/5161fd982040413795c39b1c838232e0/atria-vuosikertomus-ja-tilinpaatos_2018.pdf
- BASWARE 2014. Vuosi 2013 lyhyesti. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-08.] Saatavissa: <https://investors.basware.com/~media/Files/B/Basware-IR-V2/documents/fi/reports/2014/basware-vuosikertomus-2013v2.pdf>
- BASWARE 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-27.] Saatavissa: <https://investors.basware.com/~media/Files/B/Basware-IR-V2/documents/fi/reports/2018/basware-vuosikertomus-2018.pdf>
- BITTIUM 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-08.] Saatavissa: https://vuosikertomukset.net/resources/Bittium/fin/vuosikertomukset/Elektrobit_vuosikertomus_2013.pdf
- BITTIUM 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-27.] Saatavissa: https://vuosikertomukset.net/resources/Bittium/fin/vuosikertomukset/Bittium_vuosikertomus_2018.pdf
- DIGIA 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-11.] Saatavissa: https://digia.com/globalassets/sijoittajat/raportit-ja-presentaatiot/vuosikertomus_2013_fi.pdf
- DIGIA 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-28.] Saatavissa: https://digia.com/globalassets/sijoittajat/raportit-ja-presentaatiot/digia_vuosikertomus_2018.pdf
- FISKARS 2014. Tilinpäätös 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-04.] Saatavissa: https://www.fiskarsgroup.com/sites/default/files/Fiskars_Vuosikertomus_2013.pdf
- FISKARS 2019. Tilinpäätös 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-25.] Saatavissa: https://www.fiskarsgroup.com/sites/default/files/Fiskars%20Financial%20statement_2018_FIN.pdf
- F-SECURE 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-08.] Saatavissa: <https://www.f-secure.com/content/dam/f-secure/fi/investors/materials/annual-reports/vuosikertomus-2013.pdf>
- F-SECURE 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-27.] Saatavissa: <https://www.f-secure.com/content/dam/f-secure/fi/investors/materials/annual-reports/vuosikertomus-2018.pdf>

- HARVIA 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-26.] Saatavissa: <https://harviagroup.com/wp-content/uploads/2020/02/Harvia-Oyj-Vuosikertomus-08032018.pdf>
- IKOLA, Taina 2019-02-12. Vuosikertomuksen laatiminen: mistä hyvä vuosikertomus koostuu. [Viitattu 2020-01-20.] Saatavissa: <https://blog.delingua.fi/vuosikertomuksen-laatiminen-mista-hyva-vuosikertomus-koostuu>
- KESKUSKAUPPAKAMARI 2019. Toimiiko hyvä hallinnointi ja avoimuuspörssiyrityksissä. [Viitattu 2020-01-20] Saatavissa: <https://kauppakamari.fi/wp-content/uploads/2019/06/cg-selvitys-2019.pdf>
- KIRJANPITOLAKI. L 1997/1336. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2020-04-02.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>
- MARIMEKKO 2014. Vuosikirja 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-04.] Saatavissa: https://company.marimekko.com/wp-content/uploads/2017/12/Marimekko_2013__Vuosikirja.pdf
- MARIMEKKO 2019. Tilinpäätös 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-25.] Saatavissa: https://company.marimekko.com/wp-content/uploads/2019/03/Marimekon_tilinp%C3%A4%C3%A4t%C3%B6s_2018_FI_web.pdf
- MARTELA 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-06.] Saatavissa: <https://www.martela.com/fi/serve/vuosikertomus-2013>
- MARTELA 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-26.] Saatavissa: <https://www.martela.com/fi/serve/vuosikertomus-2018>
- NIXU 2014. Tasekirja 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-11.] Saatavissa: https://www.nixu.com/sites/default/files/2017-10/nixu_oyj_tasekirja2013.pdf
- NIXU 2014. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-28.] Saatavissa: https://www.nixu.com/sites/default/files/releases/files/Nixu_Vuosikertomus%202018_Vuosikertomus.pdf
- NOKIA 2014. Nokia vuonna 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-08.] Saatavissa: https://www.nokia.com/system/files/files/nokia_vuonna_2013.pdf
- NOKIA 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-27.] Saatavissa: https://vuosikertomukset.net/resources/Nokia/fin/vuosikertomukset/Nokia_vuosikertomus_2018.pdf
- NOKIAN RENKAAT 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-04.] Saatavissa: https://vuosikertomukset.net/resources/Nokian_renkaat/fin/vuosikertomukset/Nokian_renkaat_vuosikertomus_2013.pdf
- NOKIAN RENKAAT 2019. Taloudellinen katsaus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-25.] Saatavissa: https://vuosikertomukset.net/resources/Nokian_renkaat/fin/vuosikertomukset/Nokian_renkaat_taloudellinen_katsaus_2018.pdf
- OLVI 2014. Tilinpäätös 2013. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-02-06.] Saatavissa: https://www.olvigroup.fi/app/uploads/sites/2/2017/06/Olvi_vuosikertomus-2013-1.pdf
- OLVI 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkajulkaisu]. [Viitattu 2020-01-26.] Saatavissa: <https://www.olvigroup.fi/app/uploads/sites/2/2019/03/Vuosiraportti-2018.pdf>
- OSAKEYHTIÖLAKI. L 2006/624. Finlex. Lainsäädäntö. [Viitattu 2020-04-02.] Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2006/20060624#O2L8P10>
- POHJOISAHO, Mervi 2014-08-13. 5 vinkkiä vuosikertomuksen tekoon. [Viitattu 2020-01-20.] Saatavissa: <http://blueberrycom.fi/5-vinkkia-vuosikertomuksen-tekoon/>
- ProCom 2019-05-16. ProCom palkitsi Metson ja SATOn vuosikertomukset parhaina. [Viitattu 2020-01-20.] Saatavissa: <https://procom.fi/procom-palkitsi-metson-ja-saton-vuosikertomukset-parhaina/>

- QT-GROUP 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-01-28.] Saatavissa: <https://qt-investors-uploads.s3.amazonaws.com/wp-content/uploads/Vuosikertomus-2018-Fin.pdf>
- SUOMINEN 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-02-06.] Saatavissa: https://suominen.studio.crasman.fi/pub/Sis%C3%A4lt%C3%B6/Group/Investors/Annual+reports/Suominen+Vuosikertomus_2013.pdf
- SUOMINEN 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-01-26.] Saatavissa: https://suominen.studio.crasman.fi/pub/Sis%C3%A4lt%C3%B6/Group/Investors/Annual+reports/Suominen_VSK2018_FI.pdf
- TELESTE 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-02-11.] Saatavissa: https://www.teleste.com/sites/default/files/attachments/teleste_2013_fi_secured_l.pdf
- TELESTE 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-01-28.] Saatavissa: <https://www.teleste.com/sites/default/files/attachments/teleste-vuosikertomus-2018-2.pdf>
- TIETOEVRY 2013. Taloudellinen katsaus 2013. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-02-08.] Saatavissa: <https://www.tietoevry.com/siteassets/files/investor-relations/2013/tieto-taloudellinen-katsaus-2013.pdf>
- TIETOEVRY 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-01-27.] Saatavissa: <https://www.tietoevry.com/siteassets/files/investor-relations/2018/tieto-vuosikertomus-2018.pdf>
- TRAINERS´HOUSE 2014. Vuosikertomus 2013. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-02-11.] Saatavissa: <https://www.trainershouse.fi/wp-content/uploads/2017/06/Vuosikertomus2013.pdf>
- TRAINERS´HOUSE 2019. Vuosikertomus 2018. [verkkojulkaisu]. [Viitattu 2020-01-28.] Saatavissa: <https://www.trainershouse.fi/wp-content/uploads/2019/03/TH-Vuosikertomus-2018-1.pdf>